

ALEKSANDER GRINFELD

ur. 1922; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt W poszukiwaniu Lubliniaków, projekt W poszukiwaniu Lubliniaków. Izrael 2006, projekt Lublin. Pamięć Zagłady, Lublin, II wojna światowa, okupacja niemiecka, Żydzi, Holokaust, ulica Grodzka 13, getto w Lublinie, warunki w getcie, ukrywanie się, kryjówki

Ukrywanie się na Grodzkiej 13

To był lokal, który Judenrat przydzielał tym, których wepchnęli do getta. Ja pamiętam, że tam mieszkali jacyś znajomi mojej matki i u nich myśmy się ukrywali przez pewien czas. Znaczący nie my, tylko cała rodzina, a myśmy ich zamykali w tej kryjówce.

Jeżeli chodzi o ukrywanie się, to już było w czasie akcji, kiedy wysyłano ludzi do Bełżca. Do ucieczki z Lublina ja się ukrywałem. Miałem jakąś kryjówkę tam pod schodami. Z drugiego piętra się wchodziło na trzecie, na poddasze. Pod schodami, które prowadziły na to poddasze miałem swoją kryjówkę i się tam ukrywałem do chwili, kiedy żydowscy policjanci wykryli tę kryjówkę. To już potem nie było żadnej logiki, żeby się tam ukrywać. Tam była taka komórka obok schodów i ona prowadziła pod schody też. Wszedł jeden [policjant], miał laskę i laską pchnął – tam się jakaś deszczułka podniosła. A myśmy na tych deszczułkach leżeli na ogół.

[Później] głównie się ukrywałem na tym blaszanym dachu. To było ukrywanie się na poddaszu w tym samym domu, w którym myśmy mieszkali, tylko w innej części, [tam, gdzie] mieszkali znajomi mojej matki – pozwolili nam się chować tam. A [kryjówka] była urządzona tak, że w kuchni stała szafa, półki tej szafy można było wyjąć i przez górną część tej szafy wchodziło się na to poddasze. To poddasze wychodziło w kierunku Podwala i w normalnym biegu spraw w mieście prawie nie było widać, że istnieje takie poddasze. Na tym poddaszu chowało się jakieś 20-30 osób. Myśmy odkładali z powrotem te półki, zamykali szafę i lecieli po schodach na inne poddasze. I leżeliśmy na dachu, to znaczy ja z bratem leżeliśmy na czerwonym dachu, przykryci czerwonymi kołdrami wataowymi. I kilkakrotnie zamknięcie tego schowka myśmy przeprowadzali.

Data i miejsce nagrania	2006-12-14, Ramat Gan
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Transkrypcja	Jarosław Grzyb
Redakcja	Justyna Molik
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"